

[Undervisningsministeren.]

hed, og jeg er i bund og grund uenig i det synspunkt, at man fra statsmagtens side bør kunne udøve censur over for forskningen.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om revisionen af statens regnskaber m. m.

(Lovforslag nr. 162. Fremsat 18/3 75).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Grünbaum (S):

Lovforslagets hensigt er bl. a., at revisionen af statens regnskaber skal være så uafhængig som overhovedet muligt af såvel regering som folketing, og denne hensigt er vi enige i. Vi kan ligeledes give tilslutning til, at der, samtidig med at denne uafhængighed styrkes og understreges, gennemføres en betydelig ændring i revisionens struktur. Det er en ændring, der får sit mest synlige udtryk, derved at der sker en samling af hovedrevisionen under en enhedsledelse og med en generaldirektør, der får et selvstændigt ansvar for revisionen og for dennes tilrettelæggelse. Vi er da også glade for, at man i lovtæksten helt klart siger, at der er denne uafhængighed. Det er nu direkte præciseret i lovtæksten i § 1, stk. 3.

Spørgsmålet om hovedrevisionens stilling i forhold til regeringen og folketinget har vi jo drøftet en del gange igennem årene, og det har været den fremherskende opfattelse i hvert fald, at revisionens uafhængighed af administrationen skulle styrkes, altså uafhængigheden af regering og ministre, og der har i den forbindelse også været tanker fremme om at henlægge hovedrevisionen direkte under folketinget. Jeg tror, at man i den senest afgivne betænkning, som har dannet grundlag for det foreliggende lovforslag, har fundet en hensigtsmæssig løsning på dette spørgsmål, også ved den foreslåede ordning for generaldirektørens samarbejde med de af folketinget i henhold til grundloven valgte statsrevisorer. At disse statsrevisorer så samtidig lettes for den mere detaljerede bevillingskontrol, må være rigtigt. Derved får statsrevisorerne kræfter frigjort til en større indsats i særlige sager, bl. a. i forbindelse med ministrenes og ministerierenes reaktion og desværre måske, sådan har det da været undertiden, ofte manglende reaktion på den statslige revisionspåtale,

bl. a. i revisionsberetningerne. Det er et spørgsmål, som mange gange har været fremme i den offentlige debat og har været i offentlighedens søgelys, at man ikke har gjort tilstrækkeligt ud af det i administrationen, når man fra revisionens side har påtalt et eller andet, og jeg synes også, der ligger et betydeligt fremskridt i såvel den betænkning, der er afgivet, som i det lovforslag, der her er til første behandling. Der er jo ganske klart et behov for en ændring på dette punkt.

Jeg skal i øvrigt ikke ved denne førstebehandling gå nærmere ind på en række andre bestemmelser i lovforslaget. Det må vi jo se på i udvalget og få den debat, vi dér skal have, om enkeltheder.

Jens Foged (V):

Jeg vil gerne først takke for den betænkning, som folketinget har fået vedrørende den statslige revisions struktur m. m., betænkning nr. 729. Den er efter min opfattelse prisværdig kort og prisværdig kontant, sådan at man ud fra den netop kan læse, hvad statsrevisionen bør være og skal være og har været. Derfor finder jeg, at det foreliggende lovforslag har vundet i klarhed med hensyn til, hvad det er, man tilsigter, ved at der ligger sådan et dygtigt arbejde forud.

Det egentlige er vel, at de bevilgede midler skal anvendes efter hensigten, at gældende regler skal overholdes, og at forvaltningen skal ske på en forsvarlig måde. Det konkretiseres her, sådan at man må gå ud fra, at gældende regler indtil nu føres videre i samme gode spor, måske endnu bedre spor. Jeg mærker mig den forenkling, der vil finde sted efter forslaget. Hvis vi går lang tid tilbage, var der 4 revisorater, så blev der 2, og nu bliver der kun 1. Under de givne forhold, hvor edb-anlæg og nye systemer kommer ind i billedet, finder jeg det rigtigt, at der sker en ændring, vel en centralisering af arbejdet. Der skal vel en helt ny struktur til også med de folk, der arbejder med nogle af tingene.

En enkelt bemærkning til forslaget har jeg faktisk allerede til § 1, hvori der bruges benævnelsen: en af kongen udnævnt generaldirektør. Jeg er ikke meget for udtrykket generaldirektør, når det drejer sig om områder som disse, og derfor vil jeg — selv om

[Jens Foged.]

det nu er gentaget så mange gange — bede, om der ikke er en opfindsom sjæl, der kunne finde på et bedre ord end generaldirektør. Jeg skal lade være med at komme med forslag, så er det vel lettere, og måske vil udvalget diskutere det.

Generaldirektøren skal udnævnes af økonomiministeren og efter forslaget efter samråd med statsrevisorerne. Jeg vil tro, at de i al almindelighed kan være fuldkommen i overensstemmelse med hinanden, det vil da i det mindste være bedst, om man ville og kunne være det.

Så er problemet om revisionens uafhængighed taget op til speciel debat i betænkningen, og det er fastslået, at den skal være uafhængig af regering og folketing. Når det er sagt, så skal der naturligvis alligevel være en eller anden myndighed, som tager sig af selve statsrevisionen som regie, og her har man valgt regeringen og i dette tilfælde økonomiministeren. Det kan vi fra venstres side tiltræde. Vi finder, at hvis det var folketinget, for det har været inde i billedet, så ville folketinget måske lettere kunne komme ind i en, som det også er blevet udtrykt, politiserende måde at tage det på. Vi finder derfor, at forslaget i al almindelighed på dette område tilfredsstillende også vore krav.

Vi er tilfredse med, at det om svarene nu i loven er indført, at spørgsmål og svar skal have et vist tidsinterval, sådan at der ikke er noget, der kan syltes. Under de vilkår vil det kunne blive hurtigere og nemmere arbejde. Vi er også tilfredse med, at der ikke nu skal forelægges de store beretninger, som kun få læser, og at pressen måske nu kommer mere løbende ind i billedet.

Jeg har i det hele taget kun at tilsige venstres velvillige arbejde ved gennemførelsen af det foreliggende lovforslag.

Wamberg (FP):

Udviklingen har gjort en modernisering af revisionen af statens regnskaber nødvendig, og fremskridtspartiet ønsker at medvirke til, at det forelagte forslag i sin endelige udformning bliver så hensigtsmæssigt og effektivt som muligt.

Vel kan der findes spredte eksempler på, at de årlige revisionsbetænkninger og beretninger om særundersøgelser har haft effekt, men fremskridtspartiet deler ikke desto

mindre den opfattelse, at de år efter år af revisionsdepartementerne konstaterede og af statsrevisorerne påtalte positive fejl, undladelser og forsømmelser samt dårlig planlægning og styring inden for den offentlige sektor — forhold, der gang på gang er dokumenteret ved konkrete eksempler af betydelig økonomisk rækkevidde — hidtil i alt for ringe grad har fået folketinget til at reagere, enten ved gennemførelse af ny lovgivning eller ved ændring af allerede gennemførte love.

En af årsagerne hertil er utvivlsomt, at statsrevisorerne hidtil har fremsat deres kritik i form af oftest yderst bløde næser, der ikke har medført noget konkret i retning af at få ansvaret for begåede fejl placeret hos den eller de personer, der har begået fejlene, med de konsekvenser, stillingsmæssige eller erstatningsmæssige, for dem, der har begået forsømmelserne, der burde have været selvfølgelig i forhold til størrelsen af de begåede fejl. Det fremgår tydeligt af betænkningerne, at det ofte er den eller de samme personer, der mod bedre vidende gang efter gang har begået de samme fejl efter princippet: der sker jo alligevel intet.

Vi har heldigvis i dette land mange overordentlig dygtige og effektive embedsmænd og andre offentligt ansatte, der udfører et for samfundet aldeles uundværligt arbejde, men vi har også et betydeligt antal ansatte i den offentlige sektor, på hvem den klassiske karakteristik gælder, at er en person først offentligt ansat, så er den pågældende gået ind til den evige hvile og kan kun afskediges, hvis han eller hun ikke møder til tiden eller stjæler af kassen. Undertaget herfra er kun de personer, der lægger sig ud med magthaverne, og navnlig dem, der formaster sig til at have ret.

Ingen, heller ikke fremskridtspartiet, ønsker generelt at lægge offentligt ansatte for had. Vi undrer os blot såre over, at hverken perspektivplanerne eller de årlige revisionsberetninger hidtil har kunnet ændre det faktum, at antallet af offentligt ansatte stiger med uformindsket hastighed på bekostning af det antal, der beskæftiges i den produktive sektor, der er forudsætningen for, at vi alle fortsat kan eksistere.

De årlige revisionsbetænkninger og tilfølgelsesbetænkninger er imidlertid særdeles digre værker, som vel kun de færreste af dette

[Wamberg.]

tings medlemmer nogen sinde får læst igennem. Det må derfor hilses med tilfredshed, at det foreliggende lovforslag skaber mulighed for i højere grad end hidtil at tilstille folketinget de enkelte sager, efterhånden som hovedrevisoratet og statsrevisorerne får færdigbehandlet dem.

Tidsfristerne for besvarelsener af forespørgsler fra revisionen er i henseende hertil noget højst påkrævet og ønskværdigt, når man hidtil gang på gang har kunnet konstatere, at forespørgsler er forblevet ubesvaret i op til flere år trods gentagne rykker-skrivelser.

Det er ligeledes positivt, at der nu trods eventuelt eksisterende interne revisionsordninger bliver skabt lovhjælp til hovedrevisoratet til om påkrævet at skaffe sig alle relevante oplysninger fra alle områder, hvortil statsmidler benyttes, eller hvorigen-nem statsmidler inddrives.

Fremskridtspartiet er enig i, at statens hovedrevision skal være uafhængig, og mener derfor ikke, at chefen for hovedrevisoratet efter forhandling med statsrevisorerne skal afgive indstillinger til nogen minister. Indstillingerne bør efter vor opfattelse afgives af statsrevisorerne direkte til folketinget, således at statens revisionssystem i det hele overlægges under statsrevisorerne som den overordnede instans.

Der er en række andre detaljer i lovforslaget, vi ønsker nærmere belyst under udvalgsarbejdet, men det bør vel allerede nu nævnes, at titlen generaldirektør forekommer uheldig. Hovedrevisionen skal revidere andet end forsvarsministeriet, og selv om jeg for nogle år siden i Østrig mødte en generalmusikdirektør, og sørgemusik måske var på sin plads, når talen er om statens regnskaber, så finder jeg heller ikke den titel velegnet. Efter min opfattelse må den gamle titel hovedrevisor være mest hensigtsmæssig for chefen for statens hovedrevisorat. Der bør vel også sættes spørgsmålstegn ved, om chefens ansættelsesform som foreslået er den i 1975 mest hensigtsmæssige, men både dette og andre spørgsmål bør gøres til genstand for nærmere drøftelse under udvalgsbehandlingen.

Hilmar Baunsgaard (RV):

Det forslag, vi behandler, er jo et resultat

af det kommissionsarbejde, der blev iværksat, da der blev rejst ønske om at få vurderet det rimelige i, at folketinget blev ansvarlig for statsrevisionen fremfor regeringen.

Det er det radikale venstres opfattelse, at det arbejde, der er præsteret i kommissionen, og den betænkning, der foreligger, er et overordentlig værdifuldt stykke arbejde, og resultatet vil vi i det store og hele kunne tiltræde.

Det er klart, at den diskussion kan rejse sig, om revisionen bør være under regeringen eller under folketinget, men jeg mener, at den selvstændighed, som det er understreget i forslaget at revisionen skal have, og det samarbejde med folketingets statsrevisorer, som er understreget i lovforslaget, tilsammen giver den uafhængighed, som må være nødvendig for en statsrevision.

Jeg tror også, det er værdifuldt, at man har fået indføjet en bestemmelse, der skulle gøre det muligt at undgå fremtidige diskussioner — i hvert fald rimeligheden af fremtidige diskussioner — om manglende svar eller manglende vilje til svar fra de enkelte ministerier. De såkaldte indbyggede svarfrister finder jeg i denne henseende en fornuftig ting. Det er ligeledes fornuftigt, at er der tvivl mellem et ministerium og revisionen, så overlades det til aftale med folketingets statsrevisorer. Jeg finder i det hele taget, at der er nået et godt resultat.

I anledning af, at et par af de foregående ordførere har rejst spørgsmålet om titlen, skal jeg sige, at den er mig ærlig talt temmelig underordnet. Man kan kalde ham generaldirektør, man kan kalde ham hovedrevisor, eller man kan kalde ham rigsrevisor, hvis man foretrækker det; bare systemet er, som det skal være.

Stetter (KF):

Lovforslaget indeholder en række tekniske ændringer, især vedrørende revisionens omfang og metoder. Forslagene af denne karakter har jeg ikke mange bemærkninger til. Det er indlysende, at udviklingen ændrer tidligere tiders forudsætninger for den statslige revisions virksomhed. Det vil være et hovedprincip for os under udvalgsarbejdet.

Et andet vil være, at de institutioner som f. eks. ATP, Lønmodtagernes Garantifond, Tipsselskabet og andre, som ved lov har fået etableret særlige revisionsordninger, ikke

[Stetter.]

skal inddrages under den statslige revision, heller ikke når det drejer sig om et efterfølgende gennemsyn af disse institutioners regnskaber; det vil efter vores opfattelse være dobbelt arbejde.

Derimod ønsker den konservative gruppe revisionen frigjort fra dens formelle tilknytning til og afhængighed af administrationen og skiftende regeringer. Denne tankegang er ikke ny. I marts 1962 gav min partifælle Poul Møller her i folketinget støtte til et radikalt forslag herom fremsat af Aage Fogh. De to folketingsmedlemmer var på det tidspunkt statsrevisorer, og jeg håber, at de nuværende deler denne opfattelse.

I april 1973 sendte jeg på den daværende konservative gruppes vegne et brev til folketingets formand med opfordring til at genoptage sagen. Jeg skrev dengang, at udviklingen har vist, at det er nødvendigt at give folketingets udvalg mulighed for selv at kunne få foretaget en vurdering af lovforslagenes økonomiske og arbejdskraftforbrugende virkninger. Samtidig er det påkrævet, at folketinget har adgang til løbende direkte at kontrollere de givne bevillinger.

Disse problemstillinger er fortsat aktuelle. Lovforslaget imødekommer kun formelt, men ikke reelt disse ønsker. Revisionsmyndigheden foreslås henlagt under en generaldirektør, som udnævnes og afskediges efter indstilling fra økonomiministeren, ganske vist efter samråd med statsrevisorerne. Regeringen har på dette væsentlige punkt tilsluttet sig embedsmandsudvalgets flertal.

Den konservative gruppe mener imidlertid fortsat, at revisionen skal henlægges under folketinget. Generaldirektøren skal som følge heraf udnævnes efter indstilling fra folketingets formand og gerne i samråd med statsrevisorerne. Jeg henviser til praksis ved udnævnelse af folketingets ombudsmand.

Vort synspunkt deles af et mindretal i embedsmandsudvalget og støttes af revisionens personalerepræsentanter. Vi finder, at der bør lægges vægt på den opfattelse, som findes hos revisionsdepartementernes ledelse og medarbejdere.

Det er efter vor mening logisk, at folketinget, som har retten til at bevilde statens udgifter og til at fastsætte indtægterne, og som har myndigheden til at godkende regn-

skaberne, også skal have det direkte ansvar for revisionen af disse regnskaber.

Vi håber, at dette princip under udvalgsbehandlingen vil opnå tilslutning fra et flertal her i tinget.

Poul Dam (SF):

I betragtning af, at dette lovforslag jo hviler på en betænkning og de tidligere ordførere har fremsat mange forstandige tekniske bemærkninger, kan jeg formodentlig fatte mig i yderste korthed.

Vi er positivt interesserede i en ny lovgivning på dette område. Den lovgivning, vi har, er jo snart 50 år gammel, og der er brug for en fornyelse af den.

Der er megen grund til at mene, at et administrationsapparat af et sådant omfang, som den statslige revision er, vil være mere, end man med rimelighed kan indlægge under folketinget, selv om jeg meget vel er klar over, at nogle af de argumenter, som hr. Stetter lige har nævnt, har meget på sig. Hr. Stetter omtalte også folketingets ombudsmand i denne sammenhæng, og man kan måske mærke sig, at der i grundloven er hjemmel for at udpege 2 ombudsmænd, det vil sige, at den ene ombudsmand kunne være en revisionsombudsmand.

Der er et specielt problem, som også hr. Stetter nævnte, det er spørgsmålet om de institutioner, for hvilke der ved lov er fastsat en særlig revisionsordning. De er undtaget fra det almindelige revisionsystem her, men jeg har dog lagt mærke til, at der i § 4 er hjemmel til, at generaldirektøren — nu er vi jo ikke så meget for generaler, heller ikke for generaldirektører — kan forlange regnskaberne for sådanne institutioner forelagt, og det giver vel en vis garanti for, at der ikke foregår en selvstændig og meget uafhængig administration uden for det, som folketinget i almindelighed ønsker.

Der er imidlertid en betydelig fare for, ikke alene her, men også for en række af de institutioner, som i øvrigt modtager tilskud fra det offentlige eller bidrag fra det offentlige, og hvor der kræves meget grundig regnskabsaflæggelse ved statsautoriseret revisor osv., regnskaber, der derefter bliver kontrolleret af de respektive ministerier, at der kan ske et vist dobbeltarbejde, og det bør man naturligvis undgå.

Jeg kan heller ikke lade være med at tilfø-

[Poul Dam.]

je, at det forekommer mig at være et formål for folketinget at undgå, at revisionen bliver for omfattende og for opsvulmende. Jeg mener, at jeg i de år, da vi havde det særlige udvalg vedrørende statsrevisorernes beretning, og også senere har bemærket en række tilfælde, hvor revisionsdepartementerne havde benyttet endog overordentlig megen tid på ganske små sager, og at de havde handlet i visse situationer på en måde, som kom til at koste staten flere penge i det lange løb under angivelige ønsker om at få lavet en bedre kontrolordning, som også blev meget kostbar. Der har også på andre måder været en form for revisionsselefantiasis, hedder det vist, som man skal være lidt forsigtig med. Det er godt, at der er revision, det er godt, at der er orden i tingene, men revisionen skulle nødvendig blive et formål i sig selv, sådan som det var i det gamle Kina før 1911.

Økonomiministeren (Per Hækkerup):

Jeg vil gerne sige tak til ordførerne for en velvillig modtagelse af forslaget.

Det er jo korrekt, at forslaget i altovervejende grad er af teknisk karakter og betyder en ajourføring af revisionsdepartementernes virksomhed under hensyntagen til den udvikling, der på en række områder er sket. Det er naturligt at foretage en sådan ajourføring.

Der har ikke været rejst mange større, principielle spørgsmål under debatten her. Jeg kan sige til hr. Stetter, at problemet om, hvorvidt den statslige revision skal sortere under et medlem af regeringen formelt, eller den formelt skal sortere under statsrevisorerne, har jo været diskuteret igennem en lang årrække, og der kan fremføres argumenter både for det ene standpunkt og for det andet standpunkt. Det bliver jo en afvejning af, hvad man finder er mest hensigtsmæssigt.

Jeg tror imidlertid, at ud fra hensynet til statsrevisionens uafhængighed er den ordning, som her er foreslået, måske nok trods alt den mest betryggende. Jeg har bemærket, at et par af ordførerne gav udtryk for en vis usikkerhed over for, at der kunne blive tale om en politisering af revisionen, såfremt revisionen blev lagt under statsrevisorerne. Det skal jeg ikke gå nærmere ind

på. Det må jo indgå i den afvejning, man foretager, om revisionen skal placeres det ene eller det andet sted.

Jeg mærkede mig også hr. Stetters bemærkning om ATP og tilsvarende fonde og kan kun konstatere, at de har deres egen revision, men at der i lovforslaget ligger en mulighed for, at den statslige revision kan have et vist overopsyn med disse fondes virksomhed. Jeg er helt parat til i udvalget at diskutere, hvorvidt det er hensigtsmæssigt, at ordningen skal være sådan. Hvor der overhovedet ikke er statspenge i fonden, men hvor det er midler, der fremskaffes på anden måde, kan man måske overveje, om det så vil være rimeligt, at man skal have en adgang for den statslige revision til dette overopsyn. Det er givet, at det må under ingen omstændigheder udvikle sig til et dobbelt arbejde. Man kan altså drøfte, og det er jeg da villig til at drøfte med udvalget, om den bestemmelse, der findes i § 4, er nødvendig eller ikke er nødvendig.

Jeg kan være enig i de bemærkninger, hr. Poul Dam gjorde om, at man skal undgå en opsvulmen af revisionsarbejdet. Revisionen må ikke være noget formål i sig selv. Det tror jeg da alle vil være enig i, og jeg mener heller ikke, at erfaringerne har vist, at der er en fare for noget sådant. Men hvis man under udvalgsforhandlingerne skulle kunne finde yderligere sikkerhedsgarantier imod noget sådant, så vil jeg da være meget velvilligt stemt over for det. Det er ikke lykkes vores fantasi at opdrive sådanne garantier ud over den gode vilje, der må være hos alle, der arbejder på dette område, til at undgå en sådan dobbeltvirksomhed.

Hr. Wamberg har måske ikke helt den samme opfattelse af, hvad de statsansattes arbejde og virksomhed er, som vi andre har. Jeg lagde godt mærke til, at hr. Wamberg sagde, at det ikke var fremskridtspartiets politik at lægge de offentligt ansatte for had, hvorefter vi skulle have den evindelige kliché om, at når man bliver ansat i statens tjeneste, går man ind til den evige hvile. Jeg noterer mig naturligvis med tilfredshed den fornyelse i sprogbrugen hos fremskridtspartiet, at man anvender disse, jeg havde nær sagt århundreder gamle klicheer. Jeg synes ikke, det er nogen rimelig vurdering. Hvis der under arbejdet inden for den offentlige administration viser sig konkrete tilfælde, så

[Økonomiministeren.]

vil man naturligvis fra revisionens side drage det frem, og i det omfang, hvori det bliver draget frem, vil der være adgang til, at de pågældende, som måtte have overtrådt deres kompetence, og som eventuelt måtte have misbrugt deres stilling, kan drages til ansvar for det.

Jeg mener, at den udformning, bestemmelserne har fået med hensyn til beretningspligten over for ministrene fra revisionsdirektoratets side, er rigtig. Det er en misforståelse, når hr. Wamberg siger, at i stedet for, at revisionen skal afgive en indstilling til ministrene, burde den gøre det til statsrevisorerne. Det er dog naturligt, hvis man på et område finder fra revisionsdirektoratets side, at der i en administrationsgren ikke er handlet på en måde, der er i overensstemmelse med forudsætningerne for bevillingen, at man så anfører det over for den pågældende minister og giver ham og det pågældende embedsværk mulighed for at redegøre for deres dispositioner. Hvis det svar så ikke findes tilfredsstillende, går sagen videre til statsrevisorerne, og derfra går den til folketinget, der jo i sidste instans igennem statsrevisorerens beretningsaflæggelse har mulighed for at gribe ind over for det, man måtte finde ikke var hensigtsmæssigt. Den endelige indstilling kommer altså til statsrevisorerne, men det er rimeligt, at man giver administrationsgrenene mulighed for at redegøre for deres faktiske administration.

Med den skærpelse af procedurehastigheden, som ligger i forslaget, mener jeg også, man skulle have sikret sig, at der ikke bliver sager, der kommer til at gå i glemmebogen eller samles op igennem mange år. Jeg mener, vi i forslaget har skabt rammerne for en mere effektiv fremgangsmåde her.

Ellers synes interessen især at samle sig om udtrykket generaldirektør. Jeg skal helt afstå fra at kaste mig ind i denne særdeles interessante diskussion. Jeg kan trøste hr. Poul Dam med at sige, at jeg har betragtet det som udtryk for tidens almindelige inflatoriske tendens, at nu skal man altså også have en generaldirektør på dette område. Men hvis det kan tilfredsstille nogle aspirationer, og da det ikke kommer til at koste mere, så vil jeg sige, at det er mig forholdsvis underordnet, hvilken titel man vælger. Jeg er bestemt modtagelig for gode forslag,

såfremt man fra udvalgets side måtte komme med sådanne.

Stetter (KF):

Økonomiministeren løber en risiko for at misforstå mig ved at referere, at den konservative gruppe ønsker, at generaldirektøren skal udnævnes efter indstilling fra statsrevisorerne. Den konservative gruppe ønsker, at den statslige revision skal have en så uafhængig stilling som muligt, og vi har derfor foreslået, at generaldirektøren udnævnes efter indstilling fra folketingets formand. Jeg sagde: fra folketingets formand, gerne for vor skyld efter samråd med statsrevisorerne.

Wamberg (FP):

Jeg forstår på økonomiministeren, at når det er en repræsentant for fremskridtspartiet, der udtaler sig, så hæfter man sig kun ved det negative og ikke ved det positive, men hvis økonomiministeren ville få tid til at læse de netop afgivne beretninger fra hovedrevisorerne, vil det ikke blive vanskeligt for ministeren at finde konkrete eksempler på offentligt ansatte, der er gået ind til den evige hvile.

Med hensyn til afgivelsen af betænkningen må økonomiministeren også have misforstået, hvad jeg sagde. Det er selvfølgelig, når alle procedureregler, som hidtil er brugt, har være anvendt, at jeg mener, det er statsrevisorerne, der direkte til folketinget — og ikke til økonomiministeren — skal afgive betænkning.

Økonomiministeren (*Per Hækkerup*):

Blot for at der ikke skal være nogen tvivl. Jeg mener ikke, jeg har misforstået hr. Stetter. Mine bemærkninger til hr. Stetter gik på, at jeg havde forstået det konservative folkeparti således, at i administrativ henseende, var det partiets opfattelse, skulle den statslige revision sortere under statsrevisorerne og ikke under et ministerium. Det er det, vi gennem tiderne har diskuteret, om det skulle henlægges under det ene organ eller under det andet organ. Men nu konstaterer jeg altså, vi ikke er uenige om det princip, at det i administrativ henseende skal sortere under regeringen, og det vil altså sige under en minister. Jeg har mærket mig det andet, som jeg forstår er det egentlige forslag, nemlig at ved udpegningen

[Økonomiministeren.]

af direktøren — lad os nu bruge det udtryk — for revisionen skal indstillingen heraf ske fra folketingets formands side efter samråd med statsrevisorerne. Jeg tvivler på ingen måde om folketingets formands kompetence; det er jeg alene i henhold til forretningsordenen afskåret fra at gøre, men også ud fra mit kendskab til formanden tvivler jeg ikke om kompetencen, og jeg har da ikke noget som helst personligt ønske om at berøve formanden en mulighed for at være med til at øve indflydelse på, hvem der skulle være generaldirektør eller direktør, eller hvad det nu bliver, for revisionen; men om det er hensigtsmæssigt eller ikke hensigtsmæssigt, overlader jeg gerne til drøftelse i udvalget.

Til hr. Wamberg vil jeg gerne sige, at jeg omfattede naturligvis fremskridtspartiet i min tak til ordførerne for velvillig behandling af forslaget. Når jeg gjorde et par yderligere bemærkninger, var det, fordi hr. Wamberg i modsætning til de ordførere, jeg ikke direkte henvendte mig til, havde nogle kritiske bemærkninger. Jeg beklager, hvis den interesse for fremskridtspartiets kritiske bemærkninger er blevet misforstået.

(Kort bemærkning).

Stetter (KF):

Vi misforstår tilsyneladende fortsat hinanden. Det er formentlig min skyld, jeg udtrykker mig ikke tydeligt og klart. Det er vort ønske, at den statslige revision skal være uafhængig, også formelt, af administrationen og af de skiftende ministre. Jeg foreslår derfor, at generaldirektøren udnævnes efter indstilling — og eventuelt afskediges efter indstilling — af folketingets formand, på samme måde som vi har det med ombudsmanden. Det er altså vor hensigt at arbejde for, at den statslige revision bliver uafhængig af de skiftende økonomiministre og af administrationen. Jeg håber, det herefter er krystalklart for økonomiministeren.

Økonomiministeren (Per Hækkerup):

Jeg vil da på ingen måde antyde, at hr. Stetter skulle have udtrykt sig uklart, det var jo på forhånd utænkeligt; det er mere sandsynligt, at jeg måske ikke helt har forstået omfanget af hr. Stetters bemærkninger. Det er måske nok blevet lidt klarere,

men jeg tror nu alligevel, der ligger et par problemer tilbage i spørgsmålet om, hvor man administrativt henhører, og på dette punkt må vi så fortsætte debatten. Et er spørgsmålet om, hvordan direktøren udpeges. Et andet er spørgsmålet om, hvor man administrativt i øvrigt henhører med hensyn til en række af de dispositioner, som skal træffes inden for en sådan institution. Men det kan vi jo drøfte nærmere i udvalget, så kan eventuelle eksisterende uklarheder måske blive fjernet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget henvises til udvalget for forretningsordenen. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om statshospitalernes overførelse til amtskommunerne.
(Lovforslag nr. 161. Fremsat 18/3 75).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Henning Jensen (S):

Forslaget til lov om statshospitalernes overførelse til amtskommunerne skal som tidligere behandlede lovforslag i denne folketingssamling ses i lyset af de bestræbelser, der er for at samle så at sige al sygdomsbehandling under amterne — en tanke, mit parti som nævnt ved flere lejligheder fuldt ud kan tilslutte sig.

Nu gælder det statshospitalernes overgang fra den 1. april 1976 som foreslået i lovforslaget. Der er mange grunde til at anbefale overførelsen udover hovedtanken. De senere års forskningsresultater har bevist værdien af en nærmere tilknytning mellem den psykiske behandling og den fysiske behandling, som det også fremgår af bemærkningerne til lovforslaget. Det er også almindeligt kendt, at udbygningen af statshospitalsvirksomheden under statens regie langt fra har været tilfredsstillende på grund